

POSTANOWIENIE

Dnia 4 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia SO Henryk Brzyżkiewicz (spr.)

Sędziowie: SO Andrzej Dyrda

SO Barbara Braziewicz

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2019r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi J. J.

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy

w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

w sprawie o sygn. akt I C 475/17 Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

postanawia :

oddalić skargę.

SSO Barbara Braziewicz SSO Andrzej Dyrda SSO Henryk Brzyżkiewicz

UZASADNIENIE

Skarżący J. J. wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, w której żądał: stwierdzenia, iż w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej pod sygn. akt I C 475/17 zostało naruszone prawo skarżącego jako strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki oraz żądał przyznania od Skarbu Państwa kwoty 20.000 złotych.

Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej zgłaszając swój udział w sprawie wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje :

Sąd Okręgowy, na podstawie akt o sygn. I C 475/17 Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej, ustalił następujący przebieg postępowania.

20 lutego 2017r. J. J. wniósł do sądu pozew o zapłatę.

Zarządzeniem z dnia 21 lutego 2017r. skarżący został wezwany do usunięcia braków formalnych wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika.

13 marca 2017r. do sądu wpłynął wniosek powoda o przyznanie mu pełnomocnika z urzędu oraz oświadczenie majątkowe skarżącego.

Postanowieniem referendarza sądowego z dnia 14 kwietnia 2017 roku oddalono wnioski powoda o zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie pełnomocnika z urzędu. odpis postanowienia został doręczony skarżącemu 26 kwietnia 2017r.

5 maja 2017r. do sądu wpłynęła skarga powoda na to postanowienie.

Postanowieniem z dnia 1 czerwca 2017r. utrzymano w mocy postanowienie referendarza sądowego. Odpis postanowienia został doręczony powodowi 14 czerwca 2017r. Powód nadto został pouczone, że postanowienie to jest niezaskarżalne i wezwano go do uiszczenia w terminie 7 dni opłaty od pozwu w kwocie 3.500 złotych, pod rygorem zwrotu pozwu.

26 czerwca 2017r. powód złożył ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Postanowieniem referendarza sądowego z dnia 6 lipca 2017 roku wnioski zostały odrzucone. Odpis postanowienia został doręczony powodowi 18 lipca 2017r.

Zarządzeniem z 3 listopada 2017r. zwrócono pozew. Odpis zarządzenia został doręczony powodowi 28 listopada 2017r. 13 grudnia 2017r. do sądu wpłynęło zażalenie skarżącego na to zarządzenie.

16 listopada 2017r. powód złożył kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Postanowieniem referendarza sądowego z dnia 30 listopada 2017r. wnioski zostały odrzucone. Odpis postanowienia został doręczony powodowi 18 lipca 2017r.

21 grudnia 2017r. akta przesłano do Sądu Okręgowego z zażaleniem na zarządzenie z 3 listopada 2017r. Wobec braku opłaty akta zostały zwrócone Sądowi Rejonowemu celem jej ustalenia i pobrania w dniu 15 stycznia 2018r.

Zarządzeniem 16 stycznia 2018r. wezwano powoda o uiszczenie opłaty od zażalenia. Odpis zarządzenia został doręczony powodowi 24 stycznia 2018r.

1 lutego 2018r. do sądu wpłynął wniosek powoda o zwolnienie od uiszczenia opłaty.

Postanowieniem z dnia 8 lutego 2018r. Sąd odrzucił wniosek o zwolnienie od opłaty od zażalenia oraz odrzucił zażalenie. Odpis postanowienia został doręczony powodowi 21 lutego 2018r. 28 lutego 2018r. do sądu wpłynęło zażalenie na to postanowienie.

6 lutego 2018r. powód złożył kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

27 lutego 2018r. powód złożył kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

28 lutego 2018r. powód złożył kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Zarządzeniem z 10 maja 2018r. wezwano powoda o uiszczenie opłaty od zażalenia na postanowienie z 8 lutego 2018r. Odpis zarządzenia został doręczony powodowi 21 maja 2018r. 29 maja 2018r. do sądu wpłynął wniosek powoda o zwolnienie od uiszczenia tej opłaty.

Postanowieniem z dnia 12 czerwca 2018r. sąd odrzucił wnioski powoda z 6 lutego 2018r., 23 lutego 2018r. i 12 kwietnia o zwolnienie z kosztów sądowych oraz ustanowienie pełnomocnika i odrzucił wniosek powoda o zwolnienie od opłaty od zażalenia. Odpis postanowienia został doręczony powodowi 27 czerwca 2018r.

6 lutego 2018r. powód złożył kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Postanowieniem z dnia 11 lipca 2018r. sąd odrzucił wnioski powoda o zwolnienie z kosztów sądowych oraz ustanowienie pełnomocnika i odrzucił zażalenie powoda na postanowienie z 8 lutego 2018r. Odpis postanowienia został doręczony powodowi 19 lipca 2017r.

27 lipca 2018r. do sądu wpłynęło zażalenie na to postanowienie.

Zarządzeniem z 7 sierpnia 2018r. wezwano powoda o uiszczenie opłaty od zażalenia na postanowienie z 11 lipca 2018r. Odpis zarządzenia został doręczony powodowi 20 sierpnia 2018r. 27 sierpnia 2018r. do sądu wpłynął wniosek powoda o zwolnienie od uiszczenia tej opłaty.

27 sierpnia 2018r. do sądu wpłynął kolejny wniosek o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Zarządzeniem z 18 września 2018r. zobowiązano do przedstawienia akt Sądowi Okręgowemu w Gliwicach z prośbą o rozpoznanie zażalenia na postanowienie z 11 lipca 2018r. mimo braku uiszczenia opłaty.

Akta wysłano do Sądu Okręgowego w Gliwicach 21 września 2018r.

Zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity: Dz.U. z 2018r. poz. 75 z późniejszymi zmianami) przewlekłość postępowania zachodzi wtedy, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Badanie, czy w konkretnej sprawie nastąpiła zwłoka w jej rozpoznaniu musi uwzględniać ustalenie rozsądnego terminu postępowania w oparciu o wszystkie okoliczności danej sprawy oraz w oparciu o następujące kryteria: złożoność sprawy, postępowanie samego skarżącego i właściwych organów, jak również znaczenie przedmiotu postępowania dla skarżącego (porównaj: wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 stycznia 2013r., 51219/09 LEX nr 1252840; wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 25 września 2012r., 1415/11LEX nr 1285173; wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 stycznia 2013r., 28940/08 LEX nr 1252838).

Zwrócić należy uwagę, że zbędną zwłoką nie jest każdy upływ czasu, ale dopiero nadmierne odstępstwo od czasu zwykle koniecznego dla wykonania określonych czynności, dlatego przewlekłość postępowania zachodzi wówczas, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy. (porównaj: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013r. KSP 3/13 LEX nr 1318217, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2017r., III SPP 51/17, LEX nr 2428250; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 12 września 2017r. II S 12/17, KZS 2017/9/72; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 2 września 2015r., II S 18/15, KZS 2015/9/43, LEX nr 1797142)

Ustawa nie określa przeciętnego czasu oczekiwania na rozpatrzenie sprawy. W judykaturze zasadniczo za przewlekłe uznaje się postępowanie trwające ponad 12 miesięcy, (porównaj: postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 lipca 2006 r., I OPP 64/06 LEX nr 360307 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2005 r., III SPP 96/05 OSNP 2005/23/384), co ma swoją podstawę w domniemaniu ustawowym ustalonym art. 14 w/w ustawy jak również aktualnej treści art. 12 ust. 4 w/w ustawy znowelizowanej art. 6 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016r. poz. 2103). Wskazać przy tym należy, że samo przekroczenie wskazanego terminu, nie prowadzi do automatyzmu wyrażającego się stwierdzeniem przewlekłości, gdyż uwzględnić należy nadto terminowość i celowość podejmowanych czynności. Zatem, w świetle utrwalonego orzecznictwa, o przewlekłości postępowania nie decyduje ogólny czas trwania postępowania ani też odczucia skarżącego, a jedynie taki przypadek, gdy postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne do jej wyjaśnienia, uwzględniając ocenę terminowości i prawidłowości czynności sądowych, ale także charakter sprawy, zachowanie strony, a w szczególności strony, która zarzuca przewlekłość postępowania. (porównaj: postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 30 lipca 2013r., II FPP 9/13 LEX nr 1342903; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2013 r. KSP 1/13 LEX nr 1288769; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2012r., III SPP 8/12 LEX nr 1171299).

Przewlekłość postępowania musi być nadto następstwem okoliczności, które pozostają w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością organu prowadzącego postępowanie. Tym samym, jeżeli zwłoka wynika z zachowania

strony, uczestników postępowania lub innych organów, na które organ prowadzący postępowanie nie ma wpływu, a równocześnie podejmuje on skutecznie działania dyscyplinujące i naprawcze, zmierzające do jak najszybszego zakończenia sprawy, to brak jest podstaw do stwierdzenia w takich okolicznościach o naruszeniu prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 27 maja 2013r., I ACa 36/13 LEX nr 1327563).

Przenosząc wskazane powyżej rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy uznać należało, że nie zaistniały podstawy do stwierdzenia przewlekłości postępowania sądowego w przedmiotowej sprawie. Zwrócić należy uwagę, że w niniejszym postępowaniu zarządzeniem z 3 listopada 2017r. zwrócono pozew. Skarżący konsekwentnie, pomimo niedopuszczalności, składa kolejne wnioski o zwolnienie z kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika. Tym samym, to postępowanie skarżącego uniemożliwiało nadanie sprawie dalszego biegu.

Z przytoczonych wyżej względów na mocy art. 12 ust. 1 powołanej ustawy Sąd Okręgowy oddalił skargę jako nie znajdującą usprawiedliwionych podstaw prawnych.

SSO Barbara Braziewicz SSO Andrzej Dyrda SSO Henryk Brzyżkiewicz